

Ετήσια γενική συνέλευση ΕΕΕΓ (27-02-2021)

Ο ρόλος και τα καθήκοντα του γλωσσικού δασκάλου στη σύγχρονη εποχή

Αγγελική Ψάλτου-Joycey

Ομότ. Καθηγήτρια ΑΠΘ

Η διδασκαλία «σύγχρονων γλωσσών»

- «ξένη» γλώσσα και πολιτισμός σε μονόγλωσσους μαθητές δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (20^{ος} αι.)
- πολλαπλά γλωσσικά περιβάλλοντα για την «πρόσθετη» γλώσσα: ξένη, δεύτερη, συμπληρωματική, εθνικής κληρονομιάς, με πλήρη εμβάπτιση (21^{ος} αι.)

Παράγοντες που επηρεάζουν το έργο του/της δασκάλου/ας

- **εξωγενείς: αναλυτικά προγράμματα, εγκεκριμένα εγχειρίδια, ο αριθμός μαθητών σε μία τάξη, η διαρρύθμιση των θρανίων, υποχρεωτικές δοκιμασίες αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών**
- **απόψεις των μαθητών για το ρόλο του/της δασκάλου/ας μέσα στην τάξη**
- **απροθυμία των δασκάλων να τροποποιήσουν τη διδασκαλία του γνωστικού τους αντικειμένου (Psaltou-Joycey, 2020)**

LESSONS FROM
GOOD LANGUAGE
TEACHERS

Edited by

CAROL GRIFFITHS and ZIA TAJEDDIN

Πολλαπλές ταυτότητες «ικανού» δασκάλου

- *δάσκαλος*, με την ευρύτερη έννοια του/της παιδαγωγού
- *γλωσσικός δάσκαλος* που διδάσκει την γλώσσα-στόχο
- *ικανός γλωσσικός δάσκαλος*: ο ρόλος του δεν ολοκληρώνεται στην απλή επιτέλεση της διδακτικής λειτουργίας αλλά επεκτείνεται στην επιτυχή έκβασή της.
 - Barkhuizen and Mendieta (2020: 3)

«Ικανός» γλωσσικός δάσκαλος

- *γενική παιδαγωγική κατάρτιση (Mullock, 2003)*
- *γνώση του γνωστικού αντικειμένου (Borg 2006)*
- *κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες (Borg, 2006)*
- *ατομικές ιδιότητες (Shishavan & Sadeghi, 2009)*

Γενική παιδαγωγική κατάρτιση του γλωσσικού δασκάλου

- να γνωρίζει πώς να διδάξει το γνωστικό του αντικείμενο αλλά και πώς να το μεταδώσει στους μαθητές του (Vélez-Rendón, 2002)
- να εξηγεί, διευκρινίζει, οργανώνει, να κινεί και να διατηρεί το ενδιαφέρον των μαθητών, να τους ενθαρρύνει, να αφιερώνει χρόνο στην προετοιμασία και να χρησιμοποιεί σύγχρονο διδακτικό υλικό με τη βοήθεια της τεχνολογίας (Borg, 2006; Cheung, 2006; Shishavan and Sadeghi, 2009; Yu-Hsin, 1999).
- να διαθέτει δεξιότητες διαχείρισης της τάξης δημιουργώντας μία ατμόσφαιρα απαλλαγμένη από άγχος

Γνώση του γνωστικού αντικειμένου

- ικανότητα του δασκάλου να χρησιμοποιεί τη γλώσσα-στόχο ικανοποιητικά μέσα στην τάξη, να ενσωματώνει μαθήματα που βασίζονται στο γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών και να προετοιμάζει κατάλληλα σχέδια μαθήματος
- ικανότητα του δασκάλου να χρησιμοποιεί τη γλώσσα-στόχο με ευχέρεια και ακρίβεια στη σύνταξη, λεξιλόγιο και προφορά και να είναι γνώστης της αντίστοιχης κουλτούρας (Borg, 2006; Park and Lee, 2006; Werbinska, 2009).

Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες του γλωσσικού δασκάλου

- δημιουργία κινήτρων στους μαθητές για μάθηση
- προώθηση της αυτενέργειας των μαθητών
- διάθεση χρόνου για τους μαθητές όταν αυτοί ζητούν βοήθεια
- Ενθουσιασμό, που πηγάζει από την διδασκαλία
- θετική στάση απέναντι στους μαθητές και καλές σχέσεις μαζί τους
- ανταπόκριση στις ανάγκες τους
- δημιουργία περιβάλλοντος που είναι απαλλαγμένο από το άγχος
 - Cheung, 2006; Shishavan & Sadeghi, 2009

Προσωπικά χαρακτηριστικά του γλωσσικού δασκάλου

- Να είναι απαιτητικός, με υψηλούς στόχους
- Να έχει χιούμορ
- Να είναι ενθουσιώδης γι' αυτό που κάνει
- Να είναι δημιουργικός
- Να είναι υπομονητικός, ανεκτικός, ευγενής, ευαίσθητος και ανοιχτόμυαλος, ευέλικτος, αισιόδοξος
- Να αναστοχάζεται
- Να έχει ενσυναίσθηση
- Να έχει αυτογνωσία
- Να διαθέτει διαπολιτισμική κατάρτιση
- Να δείχνει ενδιαφέρον για τους μαθητές του

- Malikow (2006); Cheung (2006); Shishavan & Sadeghi (2009); Werbinska (2009)

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Barkhuizen, G. & Mendieta, J. (2020). Teacher identity and good language teachers. In C. Griffiths and Z. Tajeddin (Eds.), *Lessons from Good Language Teachers* (pp. 3-15). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Borg, S. (2006). *Teacher cognition and language education: Research and practice*. London: Continuum.
- Cheung, H. Y. (2006). The measurement of teacher efficacy: Hong Kong primary in-service teachers. *Journal of Education for Teaching: International research and pedagogy*, 32(4): 435-451
- Malikow, M. (2006). Effective teacher study. *National Forum of Teacher Education Journal*, 16(3), 1-9
- Mullock, B. (2003). What makes a good teacher? The perceptions of postgraduate TESOL students. *Prospect* 18(3): 3-24.
- Park, G. P. & Lee, H. W. (2006). The characteristics of effective English teachers as perceived by high school teachers and students in Korea. *Asia Pacific Education Review*, 7(2): 236-248
- Psaltou-Joycey, A. (2020). Language learning strategies and good language teachers. In C. Griffiths and Z. Tajeddin (Eds.), *Lessons from Good Language Teachers* (pp. 175-186). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Shishavan, H. B., & Sadeghi, K. (2009). Characteristics of an effective English language teacher as perceived by Iranian teachers and learners of English. *English Language Teaching*, 2(4): 130-143.
- Vélez-Rendón, G. (2002). Second Language Teacher Education: A Review of the Literature. *Foreign Language Annals*, 35(4): 457-467.
- Yu-Hsin, T. (1999). Examining student perceptions of the ideal English language instructor. *Hwa Kang Journal of TEFL*, 5: 1-26
- Werbinska, D. (2009). A profile of effective teacher of English: A qualitative study from Poland. *Haccetepe University Journal of Education*, 36: 306-315.